

SCHRIFTELIJKE VRAAG

nr. 144
van **CAROLINE GENNEZ**
datum: 16 januari 2019

aan **HILDE CREVITS**

VICEMINISTER-PRESIDENT VAN DE VLAAMSE REGERING, VLAAMS MINISTER VAN ONDERWIJS

Lerarenopleiding - In- en uitstroom

Het aantal inschrijvingen in de lerarenopleidingen is de afgelopen legislatuur fors gedaald. Of een promotiecampagne hieraan zal kunnen verhelpen is zeer de vraag. Om een totaalbeeld te krijgen van de instroom en uitstroom, had ik graag volgend cijfermateriaal ontvangen.

1. Graag een overzicht van de instroom lerarenopleiding van de laatste vijf jaar (vanaf academiejaar 2013-2014 tot 2018-2019) opgedeeld in:
 - a) gender;
 - b) generatiestudent (of niet);
 - c) aantal inschrijvingen per provincie en hogeschool;
 - d) vooropleiding secundair onderwijs.
2. Graag een overzicht van de uitstroom lerarenopleiding van de laatste vijf jaar (vanaf academiejaar 2013-2014 tot 2018-2019) opgedeeld in:
 - a) gender;
 - b) generatiestudent (of niet);
 - c) uitstroom per provincie en hogeschool;
 - d) vooropleiding secundair onderwijs.

ANTWOORD

op vraag nr. 144 van 16 januari 2019
van **CAROLINE GENNEZ**

1-2. Tabel 1 (zie bijlage) toont de evolutie van het aantal actieve inschrijvingen met een diplomacontract in de initiële lerarenopleidingen in academiejaren 2013-2014 t.e.m. 2017-2018. De gegevens van academiejaar 2018-2019 werden nog niet officieel gevalideerd door de instellingen.

Tabel 1a toont het aantal inschrijvingen per opleiding, academiejaar, geslacht en indicator 'generatiestudent of niet-generatiestudent'. Tabel 1b geeft het aantal inschrijvingen weer per geslacht, academiejaar, opleiding, instelling en provincie van de vestigingsplaats. Tabel 1c bevat het aantal inschrijvingen per geslacht, academiejaar, opleiding en onderwijsvorm van het eerst behaalde diploma SO. De gegevens m.b.t. onderwijsvorm SO zijn enkel beschikbaar voor studenten die afstudeerden in het Vlaams secundair onderwijs sinds schooljaar 2002-2003.

Tabel 2 (zie bijlage) toont de evolutie van het aantal uitgereikte diploma's in de initiële lerarenopleidingen in academiejaren 2013-2014 t.e.m. 2017-2018. Er zijn nog geen gegevens beschikbaar m.b.t. het aantal behaalde diploma's in 2018-2019.

Tabel 2a geeft het aantal diploma's weer per geslacht, academiejaar, opleiding, instelling en provincie van de vestigingsplaats. Tabel 2b bevat het aantal diploma's per geslacht, academiejaar, opleiding en onderwijsvorm van het eerst behaalde diploma SO.

Alle afgestudeerden in de initiële lerarenopleiding zijn niet-generatiestudenten aangezien een generatiestudent een student is die zich voor het eerst inschrijft in een initiële bacheloropleiding onder een diplomacontract.

Onderwijs blijft ook dit academiejaar met 17.687 inschrijvingen in de top 3 staan van de grootste studiegebieden bij de professionele bacheloropleidingen, naast Handelswetenschappen en bedrijfskunde (36.716 inschrijvingen) en Gezondheidszorg (18.961 inschrijvingen).

In de studiegebieden Onderwijs en Gezondheidszorg blijft de dalende tendens zich wel voortzetten bij generatiestudenten, dat zijn studenten die voor de eerste keer zich inschrijven in het Vlaams hoger Onderwijs.

Ook bij andere professionele opleidingen zien we fluctuaties in de instroom van studenten en het aantal gediplomeerden:

Sterkste dalers qua inschrijvingen in 2017-2018 t.o.v. 2013-2014 percentueel gezien zijn:

- Multimedia en de communicatietechnologie (-31,9%)
- Scheepswerktuigkunde (-30,5%) (Maar is een heel kleine opleiding)
- Gezinswetenschappen (-26,2%)
- Journalistiek (-24,6%)
- Audiovisuele kunsten (-24%)
- Onderwijs: kleuteronderwijs (-19,5%)
- Onderwijs: secundair onderwijs (-18,2%)

Verpleegkunde daalde met -1,4% in 2017-2018 t.o.v. 2013-2014.

Sterkste dalers qua gediplomeerden 2017-2018 t.o.v. 2013-2014 percentueel gezien:

- Facilitair management (-34,78%)
- Energietechnologie (-34,67%)
- Journalistiek (-26,5%)
- Gezinswetenschappen (-23,76%)
- Hotelmanagement (-18,71%)
- Onderwijs: secundair onderwijs (-17,32%)

Uit de cijfers met betrekking tot de instroom in de lerarenopleidingen blijkt dat deze globaal niet stijgt. In bepaalde opleidingen zien we wel een lichte positieve evolutie. Uit de cijfers met betrekking tot het aantal afstuderende studenten in de lerarenopleiding zien we afhankelijk van de opleiding dalingen en stijgingen.

Deze legislatuur nam ik **meerdere maatregelen** om jongeren te motiveren om te kiezen voor een lerarenopleiding en het lerarenberoep. Het is uiteraard **nog te vroeg om het effect van deze maatregelen te zien** in deze cijfers.

Een initiatief om gemotiveerde studenten aan te trekken naar de lerarenopleidingen is de **versterking en de hervorming van de lerarenopleidingen**. Voor deze hervorming en versterking is in mei 2018 een decreet goedgekeurd. Dit decreet **versterkt de bestaande lerarenopleidingen** op het vlak van vakinhoud, vakdidactiek, klasmanagement en omgaan met diversiteit en de grootstedelijke context. Daarnaast zullen er vanaf september 2019 **drie nieuwe lerarenopleidingen** worden georganiseerd: een educatieve graduaatsopleiding voor leraren met nuttige ervaring in een technisch of praktisch vak, een educatieve masteropleiding voor het secundair onderwijs en een educatieve masteropleiding in de kunsten. In deze nieuwe lerarenopleidingen zal er vanzelfsprekend ook aandacht zijn voor vakinhoud, vakdidactiek, klasmanagement en omgaan met diversiteit en de grootstedelijke context. Alle lerarenopleidingen zullen vanaf 2019 georganiseerd worden door een hogeschool of een universiteit.

Vanaf 2019 zal ook in elke lerarenopleiding minstens een **traject voor generatiestudenten en een traject voor zij-instromers** worden aangeboden. Het traject voor zij-instromers wordt maximaal aangepast aan de wensen van deze doelgroep. Hierbij denken we dan bijvoorbeeld aan lessen die 's avonds of in het weekend worden georganiseerd, meer mogelijkheden voor afstandsonderwijs, verschillende locaties waar de opleiding aangeboden kan worden, enz. .

Deze maatregelen zullen meer mensen de kans geven om een lerarenopleiding te volgen. 18- jarigen die een universitaire opleiding willen volgen zullen, door de komst van de educatieve masteropleidingen, al vanaf de start van hun opleiding, de keuze kunnen maken voor het leraarschap. Vanaf 2019 zullen **alle studenten van de lerarenopleidingen ook recht hebben op een studietoelage** indien zij aan de criteria voldoen. Eveneens zullen alle studenten **toegang hebben tot de sociale voorzieningen** van de hogescholen en universiteiten.

Begin dit jaar werd het startschot gegeven van een **communicatiecampagne**, die zich specifiek richt op de aantrekkelijkheid van het beroep en het verhogen en verbreden van de instroom in de lerarenopleiding. In onze lerarenopleidingen en in het lerarenkorps willen we graag een afspiegeling van de maatschappelijke diversiteit zien, en dat is vandaag helaas nog niet het geval.

Sinds september 2017 moet iedereen die inschrijft in een lerarenopleiding op bachelorniveau een **verplichte, niet-bindende toelatingsproef** afleggen voor de inschrijving. Deze proef geeft de toekomstige student een beeld van zijn kennis van het Nederlands en van zijn studiehouding en - motivatie. Kandidaat studenten voor de lerarenopleiding lager onderwijs leggen ook proeven af voor wiskunde en Frans. De

proef is verplicht, maar niet bindend. Het geeft kandidaat studenten en hun opleidingen wel een goed beeld van hun sterke punten, werkpunten en waar er geremedieerd kan worden.

Met de **cao XI** heeft de Vlaamse Regering samen met de sociale partners een samenhangend pakket aan maatregelen genomen voor de startende leerkracht. Een **doorgedreven aanvangsbegeleiding voor elke starter** is vanaf 1 september 2019 een recht en een plicht. Door intensieve coaching kan hij of zij geleidelijk ingroeien in de job en zijn of haar competenties als leraar verder ontwikkelen en waar nodig bijsturen.

Er worden extra middelen (17,5 miljoen euro) vrijgemaakt voor scholengemeenschappen om **lerarenplatforms** op te starten. Op dit ogenblik zijn hier meer dan 3.300 leerkrachten in aangesteld. Leerkrachten die daarin tewerkgesteld zijn, hebben één jaar zekerheid en moeten op jaarbasis minstens 85% van de tijd voor klas staan, de overige 15% kan ingevuld worden met coaching, begeleiding of professionalisering. Ze kunnen afwezige leerkrachten vervangen of de plaats innemen van een meer ervaren leerkracht die dan zelf de vervangingen doet.

Leraren zullen vanaf 1 september 2019 ook **sneller een tijdelijke aanstelling van doorlopende duur** (TADD) kunnen krijgen, de proefperiode wordt korter en intenser: namelijk na 400 in plaats van na 600 dagen effectieve prestaties. Tijdens deze periode heeft het personeelslid recht op verlengde en gerichte aanvangsbegeleiding in functie van mogelijke werkpunten. Deze inkorting van de 'proefperiode' moet samen gaan met een kwaliteitsvolle begeleiding.

Scholen krijgen **extra middelen voor aanvangsbegeleiding, professionalisering en beleidsondersteuning**. Een eerste schijf van deze middelen a rato van ca. 26 miljoen euro, zal vanaf 1.9.2019 aan de scholen worden toegekend.

BIJLAGEN

1. antw.144.bijl.1.xlsx